

Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” oraz Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego mają zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w interdyscyplinarnej konferencji naukowej: „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne”, która odbędzie się w dniach **28–29 września 2021 roku** w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu.

Zakończenie II wojny światowej zbiegło się z brzemionnymi w skutkach decyzjami zwycięskich mocarstw, których celem było ustalenie nowego porządku na kontynencie europejskim. W wyniku zmian terytorialnych powojenne oblicze Europy zostało ukształtowane między innymi przez przemieszczenia ludności; w tym przymusowe przesiedlenia i deportacje. Równoległe nastąpiły masowe migracje jeńców wojennych, robotników przymusowych, więźniów obozów koncentracyjnych oraz innych grup, które w 1945 roku znalazły się poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Szacuje się, że na drogach Europy znalazło się wówczas około 20 mln ludzi. W wyniku przesunięcia granic Niemiec także Dolny Śląsk zmienił przynależność państwową i znalazł się w granicach Polski. Wysiedlenie znacznej części obywateli niemieckich i jednocześnie pojawienie się Polaków oraz przedstawicieli innych narodowości gwałtownie zmieniły strukturę narodowościową tego rejonu.

Celem konferencji będzie spojrzenie na procesy zachodzące w następstwie migracji, przede wszystkim na skomplikowaną mozaikę stosunków społecznych i narodowościowych oraz relacji pomiędzy obywatelami a tworzącą się/odchodzącą władzą. Istotne będzie pogłębione zbadanie różnych aspektów tego zjawiska w szerszej perspektywie, nie zapominając o doświadczeniu jednostkowym, co pozwoli na całościową ocenę i porównanie tych wydarzeń, a także ukazanie długofalowych skutków, które odczuwalne są do dziś. Nie ograniczamy się przy tym wyłącznie do zjawisk zachodzących na Dolnym Śląsku, ale teren ten traktujemy jako *pars pro toto* lub punkt odniesienia do badań porównawczych.

Proponujemy, aby podczas obrad poruszone zostały następujące zagadnienia:

1. Relacje pomiędzy różnymi grupami społecznymi (osadnicy, wysiedlani, konflikty na tle etnicznym i narodowościowym);
2. (Od)budowanie tożsamości (kwestie przynależności, tworzenie wspólnoty, obcość, wykluczenie);

3. Procesy asymilacyjne (adaptacja, stabilizacja, akulturacja, integracja społeczna, poczucie tymczasowości);
4. Migracje wewnętrzne, emigracja, reemigracja (przeprowadzka do większych lub mniejszych ośrodków, aspekty polityczne i ekonomiczne, różnice między wsią a miastem);
5. Długofalowe skutki migracji (społeczeństwo postmigracyjne, wielokulturowość, dziedzictwo materialne i niematerialne, potencjał gospodarczy, „wrastanie w nowy krajobraz”; (de)mitologizacja);
6. Pamięć migracji (wspomnienia, mitologizacja pionierów, kształtowanie trwałych ram pamięci, transmisja i recepcja pamięci);
7. Bilans powojennych migracji na Dolnym Śląsku (stan badań, różne perspektywy czasowe, aspekty polityczne, gospodarcze, społeczne; polityka historyczna; język i komunikacja).

Pragniemy, aby wyżej wymienione zagadnienia wyznaczyły główne kierunki dyskusji i posłużyły Państwu jako inspiracje. Zachęcamy do nadsyłania także innych propozycji odnoszących się do tematu konferencji, badaczy z różnych dyscyplin naukowych (historii, nauk o kulturze i religii, socjologii, psychologii, językoznawstwa itp.), podejmujących nowatorskie spojrzenie na powyższe zagadnienia. Zależy nam przede wszystkim na postawieniu nowych pytań badawczych, a także skonfrontowaniu dotychczasowego stanu wiedzy z nowymi ustaleniami.

Organizatorzy postanowili zrezygnować z klasycznej formy przedstawienia swoich wystąpień na rzecz formuły, która pozwoli w pełni wykorzystać potencjał badawczy spotkania. Podstawę konferencji będą stanowiły przygotowane co najmniej miesiąc wcześniej referaty i koreferaty oraz szeroka dyskusja. O dalszych szczegółach poinformujemy po wyłonieniu prelegentów.

Formularz zgłoszeniowy <https://formularz.zajezdnia.org/> prosimy dostarczyć do **18 grudnia 2020 roku**. Pytania prosimy kierować pod adresem: marek.szajda@zajezdnia.org lub [magdalena.gibiec@ipn.gov.pl](mailto:magdalenagibiec@ipn.gov.pl)

Organizatorzy zapewniają zakwaterowanie, wyżywienie oraz materiały konferencyjne. Ponadto przewidywane jest wynagrodzenie autorskie za artykuły zaakceptowane do opublikowania w formie recenzowanej monografii.

Komitet Organizacyjny:

dr hab. prof. UW r Robert Klementowski (IPN o/Wrocław, Uniwersytet Wrocławski)

dr hab. prof. UWrocław Jarosław Syrnyk (Uniwersytet Wrocławski)

dr hab. Wojciech Kucharski (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)

Magdalena Gibiec (IPN Centrala, Uniwersytet Wrocławski)

Agnieszka Klarman (IPN o/Wrocław)

Marek Szajda (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)